

La Plataforma **Desmilitaritzem l'Educació**, d'acord amb el que disposa el Règim de Sessions Plenàries i Normes de Funcionament del Ple, presenta al Ple d'aquesta Corporació el dia 31 de març de 2017 la següent

MOCIÓ

PER LA DECLARACIÓ DE "LLEIDA, CIUTAT DE CULTURA DE PAU"

Des de fa molts anys a casa nostra hi ha un nombrós teixit associatiu format per entitats i moviments socials que treballen per la justícia, per la pau i per la solidaritat. Són organitzacions com FundiPau, el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, Justícia i Pau, la Xarxa d'Escoles Associades a UNESCO Catalunya i altres associacions i entitats lleidatanes que tenen entre els valors que defensen i promouen els de la Cultura de Pau. Unes i altres han impulsat campanyes com la de l'Objecció Fiscal a la despesa militar o bé, darrerament, la que porta per nom Desmilitaritzem l'Educació.

Fruit de la pressió social i d'aquest seguit de lluites, la legislació catalana ha anat incorporant part de les seves reivindicacions:

1. En primer lloc, cal esmentar la Llei 21/2003, de 4 de juliol, de foment de la pau. En el seu preàmbul, exposa: "L'exercici de les llibertats només és possible quan regna la pau, com ens recorda l'article 28 de la Declaració universal dels drets humans, aprovada per les Nacions Unides l'any 1948 (...). Cal impulsar una nova cultura de la pau, basada en l'abolició de la guerra i en el compromís d'arribar a acords pacífics que solucionin els conflictes". En els seus diversos articulats continua dient: "L'objecte d'aquesta Llei és establir les actuacions que han de dur a terme l'Administració de la Generalitat i els ens locals per tal de promoure la cultura de la pau i el diàleg intercultural i interreligiós, contribuir a l'eradicació dels conflictes violents i tractar-ne les causes (...). El foment de la pau ha d'anar lligat estretament a la voluntat de promoure la justícia i la igualtat d'oportunitats i l'ensenyament i l'educació per la pau".

2. Així mateix, l'actual Estatut de Catalunya, en el seu preàmbul, diu: "Catalunya, des de la seva tradició humanista, aferma el seu compromís amb tots els pobles per construir un ordre mundial pacífic i just". A l'article 4 (apartat 3) s'especifica: "Els poders públics de Catalunya han de promoure els valors de la llibertat, la democràcia, la igualtat, el pluralisme, la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'equitat de gènere i el desenvolupament sostenible".

3. En tercer lloc, cal recordar que l'any 2007 el Parlament de Catalunya va crear l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP). L'ICIP és un organisme públic, de caràcter institucional, però independent del govern i de les entitats privades, dotat de personalitat jurídica pròpia. El seus objectius són promoure la cultura de pau a Catalunya i al món, facilitar la resolució pacífica dels conflictes i fer que Catalunya tingui un paper actiu com a agent de pau.

4.Finalment, la Llei 16/2014, de 4 de desembre, d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea, a l'article 3 (apartat f) diu: "La promoció de la pau, la no-violència, la seguretat humana, la cooperació i ajut al desenvolupament, el desenvolupament sostenible, la sobirania alimentària, la lluita contra el canvi climàtic, el respecte mutu entre els pobles, l'eradicació de la pobresa i la protecció dels drets humans, dins el respecte dels propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides, la Declaració Universal dels Drets Humans, el Pacte Internacional dels drets civils i polítics, el Pacte Internacional dels drets econòmics, socials i culturals, el Conveni europeu per la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i la carta dels drets fonamentals de la Unió Europea" seran els principis rectors de l'acció exterior de Catalunya i de les relacions amb la Unió Europea.

Una llarga tradició

Catalunya és avui una nació oberta al món, amb esperit constructiu i tarannà pacífic i dialogant a favor de l'entesa i l'harmonia entre els pobles. Un tarannà que ve de lluny i que ja es manifestava en temps medievals amb realitats com el moviment de Pau i Treva al segle XI, el Consolat de Mar o les Corts Catalanes. Recordem també en aquesta hora les paraules de Pau Casals en el marc de les Nacions Unides l'any 1971 reafirmant la identitat de Catalunya com a nació de pau. Més recentment, el poble català s'ha expressat en multitudinàries manifestacions pacífiques a favor de la pau com la de la campanya del No a l'OTAN en el marc del Referèndum per l'entrada en aquesta organització militar de l'Estat espanyol el 1986 (en què Catalunya va dir no majoritàriament), amb el moviment solidari amb els pobles víctimes dels conflictes bèl·lics a l'antiga Iugoslàvia que van tenir lloc entre els anys 1991 i 2001 o en la campanya Aturem la Guerra d'Iraq el 2003, iniciada malgrat el multitudinari clam popular ara fa 14 anys amb el resultat de 200.000 civils morts.

Homes de pau

Lleida és una ciutat marcada per les guerres, destruïda gairebé del tot quatre o cinc vegades al llarg dels segles. El seu símbol, la Seu Vella i tot el Turó, en són el testimoni més clar. Constitueixen un cas únic de transformació d'una catedral en caserna militar i la desaparició d'un barri gòtic noble -el centre històric real de la ciutat antiga i medieval- per fer-hi fortificacions.

Per això, en el moment present i en explicar i llegir aquesta història ens adonem que el nostre monument, com a representació de la ciutat sencera, ha volgut superar i resistir els càstigs de la guerra i els desastres i destruccions del seu ús militar durant tres-cents anys. Ara, considerant-lo un espai resilient, un monument de Pau, ens projecta com a ciutat i com a comunitat activa en la defensa dels drets humans.

Malgrat un llarg historial militar -sovint aliè a les necessitats i a les voluntats dels lleidatans- la Pau ens connecta amb la millor època històrica, quan Lleida era una ciutat rica, culta, amb Universitat, i amb grans monuments vius, i que tenia uns governants anomenats Paers -etimològicament, *homes de Pau*-.

Lleida, ciutat educadora

Per altra banda, la ciutat de Lleida forma part de la **Xarxa de Ciutats Educadores**. En el preàmbul de la **Carta** d'aquesta Xarxa es reconeixen com a principis de la ciutat educadora, entre altres, els següents:

-Que les ciutats de tots els països han d'actuar des de la seva dimensió local com a plataformes d'experimentació i consolidació d'una ciutadania democràtica plena i han de ser promotores d'una convivència pacífica mitjançant la formació en valors ètics i cívics.

-Que les ciutats educadores promouran l'educació en la diversitat per la comprensió, la cooperació solidària internacional i la pau en el món.

Endemés, a la **Carta de Ciutadania** es fa esment i es reforça la voluntat de la ciutat de Lleida de ser ciutat educadora i que defensa i promou la Cultura de Pau.

Compartim aquests principis perquè creiem en l'educació emancipadora, la que fomenta l'esperit crític, la solidaritat i l'empatia, el diàleg i la pau, la tolerància, i el coneixement i el respecte dels drets humans de totes les persones.

És per tot això, que com a ciutadans i ciutadanes d'aquest país i d'aquesta ciutat educadora, i també com a societat civil defensora de la cultura de pau ens plantejem una sèrie de qüestions:

-Els valors que transmet la institució militar -l'obediència, la disciplina, el patriarcat, l'androcentrisme, l'ordre jeràrquic, el recurs a les armes i a la violència- contradiuen els valors que han de vertebrar i que han de regir l'educació dels infants i joves: l'autonomia, l'esperit crític, la responsabilitat, el diàleg, la solidaritat.

-L'exèrcit espanyol, amb la seva presència en els espais educatius potencia l'eufemística "cultura de la defensa" i "l'esperit militar" entre la joventut per millorar la seva deteriorada imatge i pal.liar les seves actuals dificultats de reclutament.

-El Ministeri de Defensa duu a terme una propaganda enganyosa de la qual es desprén una imatge gairebé idíl·lica de la vida militar, edulcorant el paper de les forces armades en els conflictes bèl·lics. L'exèrcit es presenta quasi com una ONG d'ajut humanitari que oculta el seu rol real.

-La flagrant contradicció que suposa transmetre esquemes militars com a solució als problemes que afecten les nostres societats en un context en què la seguretat humana s'hauria de mesurar amb indicadors de sanitat, seguretat alimentària, accés al treball digne i estable, respecte als drets humans, conservació del medi natural i dret real a l'educació gratuïta.

-Els pressupostos de les forces armades són opacs, molt difícils de fiscalitzar i només beneficien la indústria armamentista, un empresari de la qual ha estat els darrers anys al capdavant del Ministeri de Defensa. És a dir, que s'apropien d'uns recursos econòmics que es podrien utilitzar per dotar i millorar els centres educatius públics, per desenvolupar plans per evitar la segregació i l'exclusió social, per eradicar la pobresa infantil i per establir una renda bàsica per a tothom.

Per acabar tot aquest preàmbul hem de fer esment de la Moció 55/XI aprovada pel Parlament de Catalunya el 14 de juliol de 2016 sobre la desmilitarització de Catalunya. Entre altres aspectes, el Parlament insta el Govern a:

a. Prohibir, com a exercici de coherència amb els valors de la pau, els actes d'exaltació militar i de legitimació de la violència i de les armes, i no permetre les desfilades militars i altres actes d'aquest tipus en espais civils de Catalunya.

b. Prohibir les maniobres militars en espais no estrictament militars, com ara les que es fan al Parc Natural de la Serra de Collserola, al Parc natural de la Muntanya de Montserrat, a la serra de l'Albera i als pobles de sant Climent Sescebes i Talarn, entre altres, i promoure també que els ens locals, en exercici de llurs atribucions i competències, actuïn de la mateixa manera.

c. Evitar la presència de l'exèrcit en qualsevol centre educatiu i de formació i evitar també que sigui present a espais educatius i promocionals com el Saló de l'Ensenyament o el Saló de la Infància, a Barcelona; el Saló d'Esport i Turisme de Muntanya o la Fira de Formació Professional, a Lleida; l'ExpoJove, de Girona, o l'Espai de l'Estudiantat, de Valls.

Així doncs,

Atesa la imperiosa necessitat de Pau que tenen molts països d'arreu del món que pateixen conflictes enquistats en el temps sense que la comunitat internacional sigui capaç de trobar-hi solucions.

Atesa la necessitat de promoure des de la mateixa base educativa i des dels propis municipis una veritable i ferma cultura de Pau.

Atès que només l'educació i la formació dels infants, dels adolescents i dels joves en l'esperit crític i en una cultura de Pau són el camí per revertir els canvis que la nostra societat necessita.

Atesa la moció 55/XI aprovada pel Parlament de Catalunya el 14 de juliol de 2016.

La Plataforma Desmilitaritzem l'Educació proposa al Ple Municipal de la ciutat de Lleida els acords següents:

1. Declarar "Lleida, ciutat de Cultura de Pau".
2. Assumir un paper actiu en la difusió de la Cultura de Pau, difonent i divulgant els diversos aspectes que la conformen a través de declaracions institucionals a favor de la Cultura de Pau i donant suport a activitats específiques sobre aquestes qüestions.
3. Institucionalitzar oficialment la celebració a la ciutat els dies 30 de gener, Dia Escolar de la No-Violència i la Pau, i el 21 de setembre, Dia Internacional de la Pau.
4. Donar compliment a la moció 55/XI del Parlament de Catalunya, sobre la desmilitarització de Catalunya, aprovada el 14 de juliol de 2016.
4. Retirar de les instal·lacions municipals i de l'espai públic la simbologia militar.
5. No cedir cap instal·lació municipal o via pública per a actes de l'exèrcit o d'organitzacions paramilitars.
6. Donar suport a aquelles entitats o ONG's que impulsin iniciatives per ajudar les poblacions civils de països en guerra o postguerra.
7. Participar activament en les xarxes internacionals que aposten per la promoció i la defensa dels Drets Humans i de la construcció de la pau.
8. Donar suport i adherir-se a les diverses campanyes locals, nacionals, estatals i internacionals que afavoreixin el desarmament i la desmilitarització.

SR. PAER EN CAP DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

Lleida, 23 de març de 2017

